

Nodokļu spēles: sacensības par zemākajām likmēm

Eiropas loma netaisnīgas starptautiskās nodokļu sistēmas uzturēšanā

2017

Šis ziņojums ir veltīts Dafnes Karuanas Galizijas piemiņai. Viņa bija drosmīga žurnāliste un pētniece, kura uzdrošinājās runāt patiesību. Viņas pētnieciskais darbs, izmantojot Panamas dokumentus un citus avotus, izgaismoja augsta līmeņa korupciju Maltā. Dafne tika nogalināta ar automašīnā ievietotu bumbu netālu no viņas mājām Bidnijā, Maltā 2017.gada 16.oktobrī.

Pateicības

Šo ziņojumu gatavoja pilsoniskās sabiedrības organizācijas no visas Eiropas, ieskaitot:

Vienna Institute for International Dialogue and Cooperation (VIDC) (Austrija); 11.11.11 (Beļģija); Centre national de cooperation au développement (CNCDC-11.11.11) (Beļģija); Glopolis (Čehija); Mellemfolkeligt Samvirke - ActionAid Denmark (Dānija); KEPA (Somija); Netzwerk Steuergerechtigkeit (Vācija); DemNet Foundation for Development of Democratic Rights (Ungārija); Debt and Development Coalition Ireland (DDCI) (Īrija); Oxfam Italy (Itālija); Re:Common (Itālija); Latvijas platforma attīstības sadarbībai (LAPAS) (Latvija); the Centre for Research on Multinational Corporations (SOMO) (Nīderlande); Tax Justice Netherlands (Nīderlande); Tax Justice Network Norway (Norvēģija); Instytut Globalnej Odpowiedzialności (IGO) (Polija); International Centre for Research and Analysis (ICRA) (Polija); Ekvilib Institute (Slovēnija); Oxfam Intermón (Spānija); Diakonia (Zviedrija); Tax Justice UK (Lielbritānija).

Ziņojuma sagatavošanu koordinēja Eurodad. Katru nacionālo nodaļu gatavoja attiecīgās valsts partnerorganizācijas, kuras arī nes atbildību par saturu un neatspoguļo citu partnerorganizāciju viedokli. Nodaļu par Luksemburgu sagatavoja Eurodad.

Dizains: James Adams

Teksta redaktors: Stephanie Ross un Vicky Anning

Autori uzskata, ka ziņojumā iekļautie dati un fakti ir patiesi uz 2017. gada 8.novembri.

Šis ziņojums tika sagatavots ar Norad un Atvērtās Sabiedrības Fonda finansiālo atbalstu. Šī ziņojuma saturs ir Eurodad un pārējo ziņojuma autoru atbildība un nekādā veidā neatspoguļo sponsoru viedokli.

Kopsavilkums

ieņēmumi no uzņēmumu ienākuma nodokļa ir nepieciešami vairāk kā nekad agrāk...

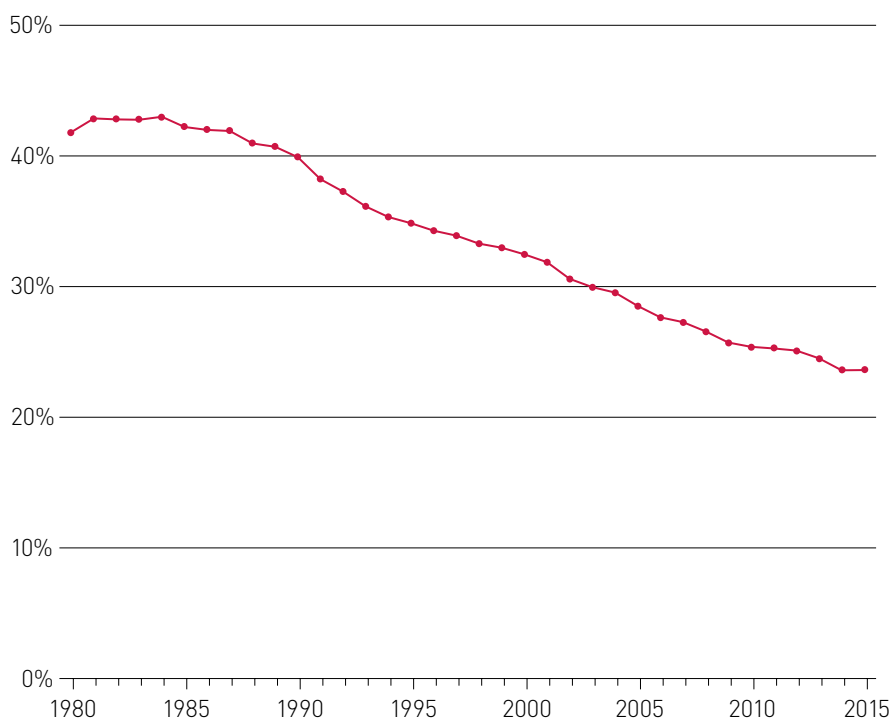
Pasaules valstu valdības ir apņēmušās īstenot vērienīgus ilgtspējīgas attīstības mērķus un jauna globāla klimata līguma nosacījumus, taču trūkst finansējuma šo mērķu sasniegšanai. Šī plaša visspēcīgāk ir jūtama jaunattīstības valstīs, kur trūkst finansējuma avotu un attīstības iespējas ir grūti īstenojamas. Šajā kontekstā uzņēmumu ienākuma nodoklis ir neaizstājams valsts ieņēmumu avots.

... taču valdības sacenšas par zemākajām likmēm

Neraugoties uz solījumiem likt starptautiskajiem uzņēmumiem maksāt taisnīgu nodokļu daļu, pasaules valstu valdības ir iekļuvušas ļoti dārgās un destruktīvās sacensībās par zemāko uzņēmumu nodokļa likmi. Vienas valsts valdības lēmums samazināt uzņēmumu nodokli liek citām sekot šim piemēram un, ja pašreizējā tendence saglabāsies, **vidējā uzņēmumu nodokļu likme pasaulē sasniegs nulle procentus 2052. gadā.** Šīs prognozes balstītas uz datiem no 1980. gada - kad vidējā uzņēmumu nodokļa likme bija virs 40 procentiem - līdz 2015. gadam, kad tā samazinājusies līdz mazāk kā 25 procentiem.

Globālās uzņēmumu ienākumu nodokļa likmes, 1980 - 2015

Avots: Eurodad aprēķini no IMF datiem

Eiropa ieņem vadošo lomu šajā sacensībā un šobrīd, šķiet, tikai paātrina tās tempu. ES un Norvēģijas attīstības analīze liecina, ka **12 valstu valdības ir vai nu tikko samazinājušas uzņēmumu nodokļa likmi, vai plāno to darīt** tuvāko pāris gadu laikā. Viens radikāls piemērs ir Ungārija, kas dažu mēnešu laikā uz pusi samazināja uzņēmumu nodokļa likmi, un apsteidza Bulgāriju, kas līdz šim bijusi ES valsts ar zemāko uzņēmumu nodokļa likmi. Tikmēr tikai divu valstu - Grieķijas un Slovēnijas - valdības ir nolēmušas palielināt šo likmi.

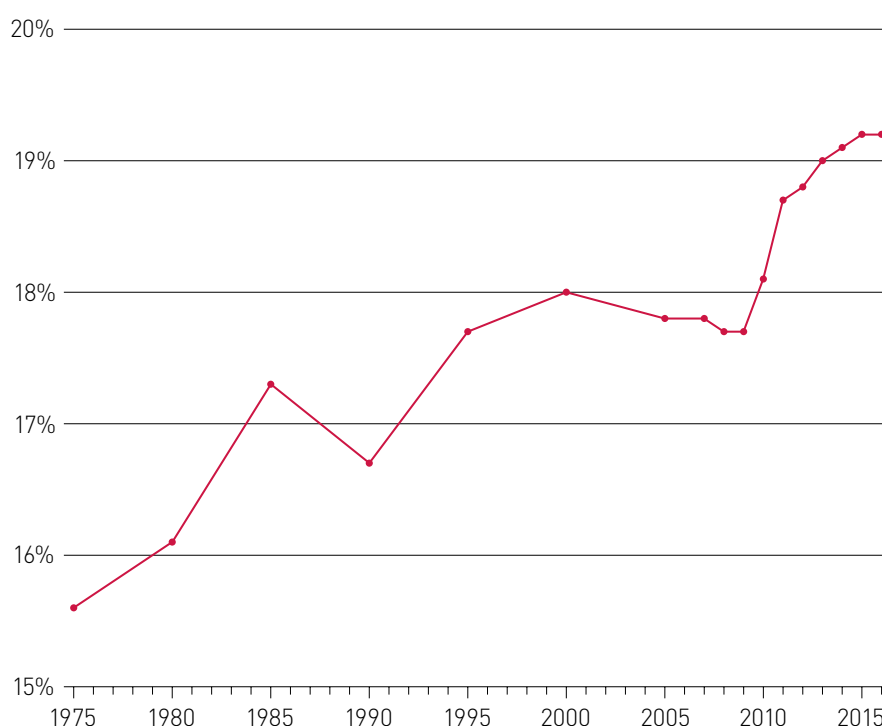
Jaunākās un sagaidāmās uzņēmumu ienākuma nodokļa likmes ES valstīs un Norvēģijā, 2015 – 2022

	Izmaiņu kopsavilkums	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ungārija	52.6% samazinājums no 2016 līdz 2017	19%	19%	9%					
Beļģija	24.2% samazinājums no 2018 līdz 2020	33%	33%	33%	29%	29%	25%		
Francija	24.2% samazinājums no 2018 līdz 2022	33%	33%	33%	33%	31%	28%	26.5%	25%
Nīderlande	16% samazinājums no 2017 līdz 2021(*)	25%	25%	25%				21%(*)	
Apvienotā Karaliste	15% samazinājums no 2016 līdz 2020	20%	20%	19%	19%	19%	17%		
Norvēģija	14.8% samazinājums no 2015 līdz 2018	27%	25%	24%	23%				
Luksemburga	14.3% samazinājums no 2016 līdz 2018	21% (29%)	21% (29%)	19% (27%)	18% (26%)				
Itālija	12.7% samazinājums no 2016 līdz 2017	27.5%	27.5%	24%					
Spānija	10.7% samazinājums no 2015 līdz 2016	28%	25%	25%					
Zviedrija	9.1% samazinājums no 2017 līdz 2018	22%	22%	22%	20%(*)				
Dānija	6.4% samazinājums no 2015 līdz 2016	23.5%	22%	22%					
Slovākija	4.6% samazinājums no 2016 līdz 2017	22%	22%	21%					
Latvija		15%	15%	15%	20%/0%				
Grieķija	11.5% palielinājums no 2015 līdz 2016	26%	29%	29%					
Slovēnija	11.8% palielinājums no 2016 līdz 2017	17%	17%	19%					

(*) Valdība samazinājumu ir ierosinājusi, parlaments to vēl oficiāli nav pieņēmis.

Kamēr uzņēmumiem ir jāmaksā arvien mazāk, patērētājiem visā pasaulē nākas maksāt vairāk, atspoguļojot faktu, ka kādam nākas aizpildīt uzņēmumu nodokļa ieņēmumu iztrūkuma radīto plaisu. Tā kā patēriņa nodokļi atstāj nesamērīgi smagu ietekmi uz nabadzīgākajiem iedzīvotājiem, šī tendence rada bažas par sekām - nodokļu sistēmas kļūst arvien regresīvākas un arvien vairāk pastiprina nevienlīdzību, nevis samazina to.

Vidējās PVN likmes ESAO, 1975 - 2016

Starptautiskajai nodokļu sistēmai joprojām ir daudz nepilnību

Dažu valstu valdības attaisno uzņēmumu nodokļa samazinājumu ar teoriju, ka zaudētie ieņēmumi tiks atgūti, pastiprinot nodokļu nemaksāšanas apkarošanas centienus. Taču, kā uzsvērts ziņojumā, **politiskie procesi izvairīšanās no nodokļu nomaksas apkarošanai labākajā gadījumā snieguši vidējus rezultātus** un tiek meklēti arvien jauni ceļi, lai aizstātu novērstās nepilnības. Mēģinājumi vienkāršot globālo nodokļu sistēmu ir izraisījuši pretēju ietekmi un ESAO Bāzes novājināšanas un peļņas novirzīšanas (BEPS) vienošanās ir pārnesusi starptautiskās nodokļu sistēmas sarežģītību jaunā līmenī.

Tikmēr uzņēmumi turpina izvairīties no nodokļu nomaksas. Nepārtrauktā uzņēmumu nodokļu skandālu gūzma atgādina, ka izvairīšanās no uzņēmumu nodokļa nomaksas joprojām ir izplatīta un optimistiskākās aplēses

liecina, ka sabiedrībai tas izmaksā aptuveni 500 miljardus ASV dolāru gadā zaudētu ienākumu veidā. Viens būtisks iemesls, kādēļ šī problēma netiek risināta, ir fakts, ka **valdības nodrošina slepenību, nodokļu atvieglojumus un nepilnības**, kas padara to iespējamu. **Eiropai šajā problēmā ir centrāla loma.** Zinātniskie pētījumi ļāvuši identificēt valstis, kas spēlē galveno lomu kā "krātuves", kur uzņēmumi var paturēt savu peļņu, nemaksājot lielus nodokļus, un "starpnieki", kas ļauj novirzīt uzņēmuma peļņu ārpus valstīm, kurās starptautiskie uzņēmumi veic savu darbību, uz valstīm - "krātuvēm". Pētnieki konstatēja, ka pasaulē lielākā krātuve un starpnieks ir ES valstis, proti, Luksemburga un Nīderlande, kamēr vairākas citas Eiropas valstis, piemēram, Apvienotā Karaliste un Īrija arī ieņem augstas pozīcijas šajā sarakstā.

Jaunattīstības valstu viedoklis netiek ņemts vērā globālo lēmumu pieņemšanā

Jaunattīstības valstis ir īpaši neaizsargātas pret izvairīšanos no uzņēmumu nodokļu nomaksas, jo uzņēmumu nodokļi ir ļoti būtiska to ieņēmumu daļa. Neskatoties uz to, šīs valstis joprojām nevar patiešām līdzvērtīgi piedalīties lēmumu pieņemšanā par starptautiskajiem nodokļu standartiem. ESAO - pazīstama arī kā bagāto valstu klubs - joprojām ieņem globālu lēmumu pieņēmēja lomu, bieži vien tandēmā ar G20. Un kaut arī vairāk kā 100 jaunattīstības valstis tika izslēgtas no sarunām par jaunākajiem standartiem, ESAO turpina nodrošināt, ka jaunattīstības valstīm šie standarti ir jāīsteno. Tikmēr liela daļa jaunattīstības valstu turpina aicināt ANO risināt globālās nodokļu sistēmas problēmas tādā vidē, kur visas valstis varētu piedalīties kā līdzvērtīgi partneri. Tomēr šajā ziņojumā veiktā analīze norāda, ka **liela daļa ES valstu joprojām uzstāj, ka globālo lēmumu pieņemšana ir jāatstāj ESAO kompetencē.**

Slepenība joprojām ir galvenais taisnīgas nodokļu sistēmas šķērslis

Tikmēr pilsoņiem, kuri vēlas uzzināt, cik lielus nodokļus maksā starptautiskie uzņēmumi, **joprojām ir grūti saņemt informāciju**, tādēļ nodokļu skandāli joprojām kalpo kā šīs informācijas avots. **Ziņotāji, kuri atklāj izvairīšanos no uzņēmumu nodokļa nomaksas, ir pakļauti kriminālvajāšanas riskam**, - skaidrs piemērs tam ir LuxLeaks tiesas procesi Luksemburgā.

Augošā politiskā spiediena rezultātā ES šobrīd apspriež, vai ļaut pilsoņiem redzēt to, kurā vietā starptautiskie uzņēmumi veic savu uzņēmējdarbību un cik daudz nodokļu tie samaksā savas darbības valstīs. **Šajā ziņojumā ir apkopoti 18 Eiropas valstu valdību viedokļi**, kā arī Eiropas parlamenta un Komisijas nostāja un secināts, ka **lielākā daļa joprojām iestājas pret pilnīgas un publiskas ziņošanas par katru valsti atsevišķi ieviešanu.**

Pozitīvāks aspekts ir tas, ka **panākts progress attiecībā uz anonīmu čaulas uzņēmumu likvidāciju**, kas tiek izmantoti, lai slēptu naudu un izvairītos no nodokļu nomaksas. Arvien lielāks skaits valstu ir apņēmušās ieviest publiskus uzņēmumu reģistrus, kas parāda patiesos labuma guvējus. Tomēr, neskatoties uz Paradīzes dokumentu atklājumiem, ES joprojām noris sarežģītas sarunas par to, vai publiskiem reģistriem būtu jāklūst par ES standartu un vai būtu nepieciešama arī trastu īpašnieku publiska reģistrācija.

Kamēr ES koncentrējas uz citu valstu, kas uzskatāmas par "nodokļu paradīzēm" iekļaušanu melnajā sarakstā, Eiropas valstīm joprojām ir daudz darāmā.

Šajā ziņojumā pilsoniskās sabiedrības organizāciju koalīcija analizēja 18 Eiropas valstis un secināja, ka:

- Nelabvēlīgas nodokļu prakses ir populāras vairākās Eiropas valstīs un tādas problemātiskas prakses, kā patentiem labvēlīgs nodokļu režīms un slēpti nodokļu avansa nolēmumi, pēdējos gados kļuvušas arvien izplatītākas. No 18 analizētajām valstīm, piecas saņēma "zaļo gaismu" attiecībā uz negatīvām nodokļu praksēm, kamēr deviņas valstis saņēma "sarkano gaismu".
- Eiropas nodokļu līgumi ar jaunattīstības valstīm joprojām ir galvenais bažu avots. No 18 analizētajām valstīm, 12 valstīm ir ļoti problemātiskas nodokļu līgumu sistēmas;
- Sešas valstis ir pavirzījušās uz priekšu cīņā ar čaulas uzņēmumiem, ieviešot publiskus uzņēmumu patieso īpašnieku reģistrus. Tikmēr slepena īpašniecība joprojām ir iespējama 12 no analizētajām valstīm un Apvienotā Karaliste joprojām piedāvā iespējas izveidot anonīmus trastus;
- Lielākā daļa - desmit no analizētajām valstīm - negribīgi pieņem vai pilnībā noraida ideju par pilnīgas ziņošanas par katru valsti atsevišķi ieviešanu, kas ļautu pilsoņiem redzēt, kurā vietā starptautiskie uzņēmumi veic uzņēmējdarbību un cik daudz tie samaksā nodokļos.
- 13 no 18 valstīm ir atklāti pret priekšlikumu izveidot starpvaldību ANO nodokļu iestādi, lai risinātu starptautiskās nodokļu sistēmas problēmas, vienlaikus nodrošinot, ka jaunattīstības valstis var piedalīties patiešām vienlīdzīgā mērā;
- Kamēr lielākā daļa analizēto valstu valdību nodrošina finansiālu atbalstu vietējo resursu mobilizācijas jaunattīstības valstīs veicināšanai, tikai dažas ir analizējušas, kā to nodokļu sistēmas un politika var veicināt vai mazināt nodokļu iekasēšanu jaunattīstības valstīs.

Šajā ziņojumā iekļauti šādi ieteikumi:

Nodokļu politika

Valdībām un ES institūcijām vajadzētu veicināt progresīvas nodokļu sistēmas, lai mazinātu augošo nevienlīdzību; nodrošināt, ka nodokļu politika veicina lielāku dzimumu līdztiesību un pilnībā atbilst attīstības politikai; un apturēt sacensību par zemākajām uzņēmumu nodokļa likmēm, tostarp, samazinot uzņēmumu nodokļa likmes un izmantojot kaitīgas nodokļu prakses, kas veicina izvairīšanos no uzņēmumu nodokļa nomaksas.

Šajā nolūkā nepieciešams:

1. Veikt un publicēt visu nacionālo un ES līmeņa nodokļu politiku ārējās ietekmes analīzi, tostarp analizējot īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības, nodokļu līgumus un iniciatīvas starptautiskiem uzņēmumiem, lai izvērtētu to ietekmi uz jaunattīstības valstīm, un atcelt vai grozīt politikas un prakses, kas negatīvi ietekmē jaunattīstības valstis.
2. Veikt padziļinātu pētījumu kopā ar jaunattīstības valstīm par fundamentālu pašreizējās starptautiskās nodokļu sistēmas alternatīvu, piemēram, vienota nodokļu piemērošanas, priekšrocībām, riskiem un iespējamību, īpaši pievēršot uzmanību šo alternatīvu ietekmei uz jaunattīstības valstīm.
3. Atbalstīt priekšlikumu par Vienotas konsolidētās uzņēmumu nodokļa bāzes (CCCTB) izveidošanu ES līmenī, kas ietver peļņas konsolidāciju un sadali, un izvairīties no jaunu mehānismu ieviešanas, ko starptautiskie uzņēmumi varētu izmantot, lai izvairītos no nodokļu nomaksas, tostarp liela mēroga nodokļu atlaides.
4. Publicēt datus par īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību investīciju plūsmu savā valstī.
5. Apturēt esošo patentiem labvēlīgu nodokļu režīmu un līdzīgu negatīvu struktūru izplatīšanos un likvidēt esošās struktūras.
6. Publicēt visu avansa nodokļu līgumu ar starptautiskiem uzņēmumiem pamata detaļas (tostarp, vismaz uzņēmuma nosaukumu, līguma darbības laiku un tajā aplūkotās tēmas). Virzīties uz sistēmu, kurā starptautisku uzņēmumu aplikšana ar nodokļiem ir caurskatāma, skaidra un vienkārša.
7. Katru gadu publicēt visu starptautiskiem uzņēmumiem piešķirto nodokļu atlaīžu radīto izmaksu un ieguvumu novērtējumus.
8. Nodrošināt, ka nodokļu konsultanti ir juridiski atbildīgi par tādu prakšu veicināšanu un ieteikšanu, kas ir pretrunā ar likumu.
9. Nodrošināt efektīvu ziņotāju aizsardzību, lai pasargātu personas, kas rīkojas sabiedrības interesēs, tostarp personas, kas atklāj informāciju par legālu nodokļu apiešanu vai izvairīšanos no nodokļu nomaksas. Aizsardzība jāparedz gan privātā, gan valsts sektora darbiniekiem.
10. Vedot sarunas vai atkārtotas sarunas par nodokļu līgumiem ar jaunattīstības valstīm, valstu valdībām:
 - Jāveic un jāpublicē visaptverošs ietekmes novērtējums, lai analizētu ietekmi uz jaunattīstības valsti un nodrošinātu, ka tiek novērsta negatīvā ietekme;
 - Pilnībā jārespektē avota valsts tiesības aplikēt ar nodokļiem peļņu, ko rada šajās valstīs veiktā uzņēmējdarbība, un jāpārtrauc nodokļa likmju samazināšana;
 - Jānodrošina pilnīga pārredzamība attiecībā uz visiem līguma sarunu posmiem, kā arī efektīva pilsoniskās sabiedrības un parlamenta līdzdalība.

Pārredzamība

Valdībām un ES institūcijām jāļauj sabiedrībai piekļūt būtiskai korporatīvajai informācijai, kas ir nozīmīga, lai nodrošinātu atbildību un taisnīgumu nodokļu jautājumos. Tām ir jānodrošina pilnīga un efektīva informācijas apmaiņa starp visām valdībām tā, lai pilsoņiem nebūtu iespējams izmantot starptautiskās struktūras, lai apietu nacionālos nodokļu likumus.

Šajā nolūkā nepieciešams:

11. Strādāt pie Automātiskas informācijas apmaiņas globālā standarta, kas ietver pārejas periodu tām jaunattīstības valstīm, kuras šobrīd nevar izpildīt abpusējās informācijas apmaiņas prasības administratīvo iespēju dēļ. Šim pārejas periodam būtu jāļauj jaunattīstības valstīm automātiski saņemt informāciju, pat ja tām vēl nav iespējams dalīties ar tām pieejamo informāciju. Turklāt, saskaņā ar pašreizējiem standartiem, attīstīto valstu valdībām jāaņem veikt automātisku informācijas apmaiņu ar jaunattīstības valstīm, kas izpilda pamata datu aizsardzības prasības, izveidojot nepieciešamās abpusējās apmaiņas attiecības.
12. Izveidot publiski pieejamus uzņēmumu, trastu un līdzīgu tiesisko struktūru patiesā labuma guvēju reģistrus. ES līmeņa direktīvas grozījumi par nelikumīgi iegūtu līdzekļu

legalizēšanas novēršanu sniedz lielisku izdevību to īstenot un valstu valdībām jānodrošina, ka slēptās īpašniecības radītās problēmas, par ko liecina Panama dokumenti, beidzot tiek atrisinātas.

13. Noteikt pilnīgas ziņošanas par katru valstu atsevišķi pienākumu visiem lielajiem starptautiskajiem uzņēmumiem un nodrošināt, ka šī informācija ir publiski pieejama atvērtā datu formātā, mašīnlasāmā un centralizētā publiskā reģistrā. Šādai ziņošanai jābūt vismaz tik visaptverošai, kā ierosināts ESAO BEPS ziņojuma paraugā¹, taču tai jāattiecas uz visiem uzņēmumiem, kas atbilst ES noteiktajai "liela uzņēmuma" definīcijai.

Starptautisku lēmumu pieņemšana

Valstu valdībām un ES institūcijām jāatbalsta godīga un pārredzama visu starptautisko lēmumu pieņemšana nodokļu jautājumos, tostarp visu valstu līdzdalība uz vienlīdzīgiem pamatiem, kā arī starpvaldību lēmumu pieņemšanas process, kas atļauj pilnu novērotāju piekļuvi.

Šajā nolūkā nepieciešams:

14. Atbalstīt starpvaldību nodokļu iestādes izveidi ANO uzraudzībā nolūkā nodrošināt jaunattīstības valstu vienlīdzīgu līdzdalību globālu starptautisko nodokļu likumdošanas reformu īstenošanu. Šim forumam jāklūst par galveno starptautiskās sadarbības forumu nodokļu jautājumos un ar tiem saistītajos pārskatāmības jautājumos. Komisija ir pienācīgi jāfinansē un jānodrošina pilna novērotāju piekļuve, tostarp pilsoniskās sabiedrības un parlamentāriešu piekļuve. Viena no komisijas galvenajām prioritātēm būtu starptautiskas konvencijas par sadarbību nodokļu jautājumos un ar to saistīto pārredzamību pieņemšana.
15. Aizstāt vai veikt fundamentālus grozījumus ES Rīcības kodeksā uzņēmējdarbības aplīkšanai ar nodokļiem, lai nodrošinātu, ka ES lēmumu pieņemšana starptautisko nodokļu jautājumos būtu pilnīgi pārskatāma sabiedrībai un ka lēmumu pieņēmēji uzņemas atbildību savu pilsoņu priekšā.

Nodokļu politikas barometrs ziņojumā pētītajās valstīs

EIROPAS PARLAMENTS

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Eiropas Parlaments rosina publisku uzņēmumu patieso labuma guvēju reģistru ieviešanu, kā arī šādu reģistru ieviešanu trastiem un līdzīgām juridiskajām struktūrām ES.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Eiropas Parlaments ir ierosinājis, ka starptautiskiem uzņēmumiem vajadzētu publicēt datus par katru valsti, kurā tie veic savu uzņēmējdarbību, taču ir iekļāvis izņēmuma klauzulu, kas ļauj uzņēmumiem pieprasīt izņēmuma nosacījumus un paturēt daļu datu slepenībā, ja uzņēmumi uzskata, ka datu publiskošana varētu kaitēt to uzņēmējdarbībai.

NODOKĻU LĪGUMI

Eiropas Parlaments atzīst nodokļu līgumu potenciāli negatīvo ietekmi uz jaunattīstības valstīm un aicina īstenot sarunas par nodokļu līgumiem starptautiskajās valstīs un jaunattīstības valstīs tādā veidā, lai nodrošināt attīstības politikas saskaņotību un godīgumu attiecībā pret jaunattīstības valstīm.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Eiropas Parlaments ir kategoriski izteicies pret patentiem labvēlīgiem nodokļu režīmiem un ir rosinājis nodrošināt sabiedrības piekļuvi informācijai par avansa cenu līgumiem, ko valdības noslēdz ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Eiropas Parlaments ir vairākkārt atbalstījis starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

EIROPAS KOMISIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Reaģējot uz Panamas dokumentu skandālu, Eiropas Komisija izteica priekšlikumu ieviest publiskus ES uzņēmumu un dažu (bet ne visu) trastu patieso labuma guvēju sarakstus.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Eiropas Komisija ir izteikusi priekšlikumu, ka starptautiskiem uzņēmumiem vajadzētu publicēt datus par katru valsti attiecībā uz dažām valstīm. Tas ir pretrunā ar publisku pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanas pamatideju - gūt pilnīgu pārskatu par valstīm, kurās uzņēmums darbojas. Tādēļ priekšlikums faktiski neietver ziņošanas pienākumu par katru valsti atsevišķi.

NODOKĻU LĪGUMI

Eiropas Komisija ir atzinusi, ka nodokļu līgumi var negatīvi ietekmēt jaunattīstības valstis. Tomēr Komisija vēl nav ierosinājusi konkrētas darbības, kas būtu veicamas pienācīgai šīs problēmas risināšanai.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Par spīti noraidošajai attieksmei pret patentiem labvēlīgiem nodokļu režīmiem, Eiropas Komisija pieņem patentiem labvēlīgus nodokļu režīmus, kas atbilst ESAO noteikumiem. Komisija nav atbalstījusi Eiropas Parlamenta aicinājumu aizliegt "pastkastīšu uzņēmumus", taču neatbalsta tos. Lai arī Komisija neatbalsta Parlamenta aicinājumu publikot vairāk informācijas par avansa nodokļu līgumu saturu, Komisija ir uzskatīta vairākas valsts atbalsta lietas, lai novērstu konkrētu, ļoti nelabvēlīgu līgumu noslēgšanu.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Eiropas Komisija neatbalsta starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

AUSTRIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Austrijā nepastāv publisks patieso labuma guvēju reģistrs.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Konservatīvā partija, kas nesē uzvarēja Austrijas vēlēšanās, ir atkārtoti izteikusies pret publisku pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanu.

NODOKĻU LĪGUMI

Lai gan Austrijas līgumu ar jaunattīstības valstīm skaits ir nedaudz virs vidējā, vidējais jaunattīstības valstu nodokļu likmju samazinājums, ko nosaka šie līgumi, ievērojami pārsniedz vidējo, kas liecina, ka šiem līgumiem varētu būt būtiska negatīva ietekme uz jaunattīstības valstīm.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Austrijā lielas investīciju summas tiek virzītas caur īpašam nolūkam dibinātām sabiedrībām, taču Austrijā nav patentiem labvēlīga nodokļu režīma vai liela skaita vienas pusē avansa cenu līgumu ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Austrijas valdība neatbalsta starpvaldību ANO nodokļu iestādes dibināšanu, apgalvojot, ka "šaubās par tās pievienoto vērtību".

BEĻĢIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Beļģijā nepastāv publisks patieso labuma guvēju reģistrs.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Beļģijas valdības oficiālā nostāja ir neskaidra. Tomēr Beļģijas Finanšu ministrs ir vairākkārt izteicies pret pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanu.

NODOKĻU LĪGUMI

Beļģijai ir salīdzinoši liels skaits nodokļu līgumu ar jaunattīstības valstīm, taču vidējais nodokļu likmju samazinājums, ko šie līgumi paredz, ir neliels. Tomēr vidējie rādītāji neparāda, ka vairāki Beļģijas nodokļu līgumi ar jaunattīstības valstīm ir "ļoti ierobežojoši" un tādējādi ir īpašs iemesls bažām.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Beļģijā ir patentiem labvēlīgs nodokļu režīms un liels skaits vienas pusē avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Beļģijas valdība neatbalsta starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

ČEHIJAS REPUBLIKA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Čehijas Republikā nepastāv publisks patieso labuma guvēju reģistrs.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Čehijas Republika atbalsta Eiropas Komisijas priekšlikuma par pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanu juridisko pamatu, kas nozīmētu, ka Eiropas Parlaments tiktu izslēgts no sarunām un galīgais lēmums būtu atkarīgs no ES dalībvalstu vienprātības. Faktiski tas radītu mazāk striktus rezultātus.

NODOKĻU LĪGUMI

Salīdzinājumā ar citām valstīm, kas minētas šajā ziņojumā, Čehijas Republikas ar jaunattīstības valstīm noslēgto nodokļu līgumu skaits, kā arī šajos līgumos paredzētais nodokļu likmju samazinājums abos gadījumos ir virs vidējā.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Čehijas Republika ir noslēgusi ievērojamu skaitu vienpusēju avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem, taču tajā nepastāv patentiem labvēlīgs nodokļu režīms.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Čehijas valdība neatbalsta starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

DĀNIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Dānijā ir pieņemts likums, kas paredz uzņēmumu un citu juridisko personu patieso labuma guvēju publisku reģistrāciju.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Dānija atbalsta Eiropas Komisijas pozīciju.

NODOKĻU LĪGUMI

Dānijai ir salīdzinoši neliels skaits nodokļu līgumu ar jaunattīstības valstīm un vidējais nodokļu likmju samazinājums, ko šie līgumi paredz, ir neliels. Tomēr vidējie rādītāji neparāda, ka vairāki Dānijas nodokļu līgumi ar jaunattīstības valstīm ir "ļoti ierobežojoši" un tādējādi ir īpašs iemesls bažām.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Dānijā nav patentiem labvēlīga nodokļu režīma vai liela skaita vienpusēju avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem. Tomēr Dānijas sabiedrības ar ierobežotu atbildību var tikt izmantotas, lai apietu starptautiskos nodokļus, un tādēļ ir pamats bažām. Valdība ir paziņojusi savu nodomu novērst šo nepilnību.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

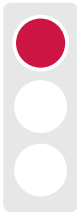
Dānijas valdība neatbalsta starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

SOMIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Somijā ir pieņemts likums, kas paredz uzņēmumu un citu juridisko personu patieso labuma guvēju publisku reģistrāciju.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Somija atbalsta Eiropas Komisijas pozīciju.

NODOKĻU LĪGUMI

Lai gan tie nav bez savām problēmām, Somijas nodokļu līgumi ar jaunattīstības valstīm rada mazāk bažas nekā citās šajā ziņojumā iekļautajās valstīs noslēgtie, jo Somijas noslēgto līgumu skaits, kā arī vidējais šajos līgumos noteiktais nodokļu likmju samazinājums ir zem vidējā.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Somijā nepastāv patentiem izdevīgs nodokļu režīms. Tomēr tā ir noslēgusi lielu skaitu viopusēju avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Lai gan Somijas parlaments ir aicinājis valdību izskatīt iespējas stiprināt ANO nodokļu komitejas darbību, Somijas valdība neatbalsta tās pārvēršanu no ekspertu komitejas par starpvaldību nodokļu iestādi.

VĀCIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Vācijā nepastāv publisks patieso labuma guvēju reģistrs.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Iepriekšējā Vācijas valdība izteicās pret pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanu un pašlaik nav nekādu liecību, ka jaunā valdība ieņems citādu nostāju.

NODOKĻU LĪGUMI

Vācijas nodokļu līgumi ar jaunattīstības valstīm rosina bažas, jo Vācija noslēgusi lielu skaitu "ļoti ierobežojošu" līgumu. Bažas rada arī tas, ka kopējais Vācijas noslēgto nodokļu līgumu skaits ar jaunattīstības valstīm, kā arī šajos līgumos paredzētais nodokļu likmju samazinājums pārsniedz vidējo, salīdzinājumā ar šajā ziņojumā minēto valstu rādītājiem.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Vācijā nav patentiem labvēlīga nodokļu režīma vai liela skaita viopusēju avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Vācija neatbalsta starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

UNGĀRIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Ungārijā nepastāv publisks patieso labuma guvēju reģistrs.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Ungārijas nostāja par pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanu ir neskaidra.

NODOKĻU LĪGUMI

Lai gan tie nav bez savām problēmām, Ungārijas nodokļu līgumu ar jaunattīstības valstīm sistēma rada mazāk bažu nekā citās šajā ziņojumā iekļautajās valstīs noslēgtie, jo Ungārijas noslēgto līgumu skaits, kā arī vidējais šajos līgumos noteiktais nodokļu likmju samazinājums ir ievērojami zem pārējo šajā ziņojumā minēto valstu vidējā rādītāja.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Ungārijā ir patentiem labvēlīgs nodokļu režīms un ievērojams skaits vienpusēju avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Ungārijas valdības pozīcija attiecībā uz starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi ir neskaidra.

ĪRIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Īrijā nepastāv centrāls patieso labuma guvēju reģistrs.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Īrijas valdība atbalsta Eiropas Komisijas priekšlikuma par pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanu juridisko pamatu, kas nozīmētu, ka Eiropas Parlaments tiktu izslēgts no sarunām un galīgais lēmums būtu atkarīgs no ES dalībvalstu vienprātības. Faktiski tas radītu mazāk striktus rezultātus.

NODOKĻU LĪGUMI

No visām šajā ziņojumā minētajām valstīm Īrijas noslēgtie nodokļu līgumi ar jaunattīstības valstīm paredz lielākos vidējos nodokļu likmju samazinājumus attiecībā uz jaunattīstības valstu partneriem. Turklāt trīs no Īrijas noslēgtajiem līgumiem ar jaunattīstības valstīm uzskatāmi par "ļoti ierobežojošiem". Starp Īriju un jaunattīstības valstīm noslēgto līgumu skaits ir zem vidējā. Taču Īrija pašlaik plāno palielināt ar jaunattīstības valstīm noslēgto līgumu skaitu.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Īrija ir atzīta par 4. lielāko starpniecības jurisdikciju pasaulē. Valstī eksistē arī patentiem labvēlīgs nodokļu režīms.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Īrijas valdība neatbalsta starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

ITĀLIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Itālijā nepastāv publisks patieso labuma guvēju reģistrs.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Itālijas nostāja par pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanu ir neskaidra.

NODOKĻU LĪGUMI

Itālijas nodokļu līgumi ar jaunattīstības valstīm vidēji paredz mazāku nodokļu likmju samazinājumu nekā citu šajā ziņojumā aplūkoto valstu noslēgtie. Tomēr vidējais rādītājs neatspoguļo to, ka Itālijai ir vislielākais "ļoti ierobežošu" nodokļu līgumu ar jaunattīstības valstīm skaits no visām ziņojumā aplūkotajām valstīm.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Itālijā ir patentiem labvēlīgs nodokļu režīms un ievērojams skaits vienpusēju avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Itālijas valdība neatbalsta starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

LATVIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Latvijā ir pieņemts likums par publiska patieso labuma guvēju reģistra izveidošanu.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Latvijas valdība vēlas mainīt priekšlikuma par pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanas juridisko pamatu, tādējādi Eiropas Parlaments tiktu izslēgts no sarunām un galīgais lēmums būtu atkarīgs no ES dalībvalstu vienprātības. Faktiski tas radītu mazāk striktus rezultātus.

NODOKĻU LĪGUMI

Lai gan Latvija ir noslēgusi salīdzinoši maz nodokļu līgumu ar jaunattīstības valstīm, šiem līgumiem ir salīdzinoši liela negatīva ietekme uz jaunattīstības valstīm, kas tos ir parakstījušas. Tas saistīts ar to, ka Latvijas nodokļu līgumi paredz salīdzinoši lielu jaunattīstības valstu nodokļu likmju samazinājumu.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Latvija ir ieviesusi sistēmu, kas ļauj starptautiskiem uzņēmumiem maksāt uzņēmumu ienākuma nodokli 0% apmērā par nesadalīto vai atkārtoti ieguldīto peļņu.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Latvijas valdība norāda, ka tai nav oficiālas nostājas attiecībā uz jautājumu par starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

LUKSEMBURGA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Luksemburgā nepastāv centrāls patieso labuma guvēju reģistrs.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Luksemburgas valdība neatbalsta Eiropas Komisijas priekšlikuma par pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanas juridisko pamatu, tādējādi Eiropas Parlaments tiktu izslēgts no sarunām un galīgais lēmums būtu atkarīgs no ES dalībvalstu vienprātības. Faktiski tas radītu mazāk striktus rezultātus.

NODOKĻU LĪGUMI

Lai gan tie nav bez savām problēmām, Luksemburgas nodokļu līgumu ar jaunattīstības valstīm sistēma rada mazāk bažu nekā citās šajā ziņojumā iekļautajās valstīs noslēgtie, jo Luksemburgas noslēgto līgumu skaits, kā arī vidējais šajos līgumos noteiktais nodokļu likmju samazinājums ir ievērojami zem pārējo šajā ziņojumā minēto valstu vidējā rādītāja.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Luksemburga ir atzīta par lielāko starpniecības jurisdikciju pasaulē. Luksemburgā ir patentiem labvēlīgs nodokļu režīms un liels skaits vienpusēju avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Luksemburgas valdība norāda, ka tai nav oficiālas nostājas attiecībā uz jautājumu par starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

NĪDERLANDE

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Nīderlandē nepastāv publisks patieso labuma guvēju reģistrs. Tiek veikti pasākumi, lai ieviestu patieso labuma guvēju reģistru, kas būs publisks. Tomēr pašreizējais priekšlikums ietver ierobežojumus attiecībā uz publisku piekļuvi, kas varētu apgrūtināt reģistra izmantošanu.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Iepriekšējā Nīderlandes valdība atbalstīja pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanu pilnā apmērā, taču jaunās valdības publiskā nostāja liecina, ka tā atbalsta Eiropas Komisijas nostāju.

NODOKĻU LĪGUMI

Nīderlande ir noslēgusi lielu skaitu "ļoti ierobežojošu" nodokļu līgumu ar jaunattīstības valstīm. Turklāt, salīdzinājumā ar citām valstīm, kas minētas šajā ziņojumā, Nīderlandes ar jaunattīstības valstīm noslēgto nodokļu līgumu skaits, kā arī šajos līgumos paredzētais nodokļu likmju samazinājums abos gadījumos ir virs vidējā.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Nīderlande ir atzīta par lielāko starpniecības jurisdikciju pasaulē. Valstī ir patentiem labvēlīgs nodokļu režīms, liels skaits pastkastītes uzņēmumu un liels skaits vienpusēju avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Nīderlandes valdība neatbalsta starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

NORVĒGIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Norvēģijā nepastāv publisks patieso labuma guvēju reģistrs.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Norvēģijas nostāja ir neskaidra, jo Parlaments ir nobalsojis par publisku pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanu, taču valdība nav veikusi nekādus pasākumus.

NODOKĻU LĪGUMI

Norvēģijas nodokļu līgumi ar jaunattīstības valstīm vidēji paredz mazāku nodokļu likmju samazinājumu nekā citu šajā ziņojumā aplūkoto valstu noslēgtie. Tomēr vidējais rādītājs neatspoguļo to, ka Norvēģijai ir ievērojams "ļoti ierobežojošu" nodokļu līgumu ar jaunattīstības valstīm skaits.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Norvēģijā nav patentiem labvēlīga nodokļu režīma vai vienusējū avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Norvēģijas valdības pozīcija attiecībā uz starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi ir neskaidra.

POLIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Polijā nepastāv publisks patieso labuma guvēju reģistrs. Taču valdība ir ierosinājusi likumprojektu, kas ļautu Polijā ieviest šādu publisku reģistru.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Lai gan Polija ir veikusi konkrētus pasākumus, lai palielinātu uzņēmumu pārskatāmību nacionālā līmenī, valdības nostāja attiecībā uz publisku pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanu ES līmenī pašlaik ir neskaidra.

NODOKĻU LĪGUMI

Polijas noslēgtie nodokļu līgumi ar jaunattīstības valstīm kopumā paredz diez gan limitētu jaunattīstības valstu nodokļu likmju samazinājumu. Tomēr vidējais rādītājs neatspoguļo to, ka Polijai ir ievērojams "ļoti ierobežojošu" nodokļu līgumu ar jaunattīstības valstīm skaits.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Polija nepastāv patentiem izdevīgs nodokļu režīms. Polija ir noslēgusi salīdzinoši nelielu skaitu vienusējū avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Polijas valdība neuzskata par nepieciešamu analizēt priekšlikumu izveidot starpvaldību ANO nodokļu iestādi pirms pieņemt lēmumu par tās nostāju.

SLOVĒNIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Slovēnijā ir pieņemts likums, kas paredz uzņēmumu un citu juridisko personu patieso labuma guvēju publisku reģistrāciju.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Slovēnija atbalsta publisku pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanu pilnā apmērā.

NODOKĻU LĪGUMI

Lai gan Slovēnijas noslēgto līgumu ar jaunattīstības valstīm skaits ir zemākais no visām šajā ziņojumā minētajām valstīm, vidējais jaunattīstības valstu nodokļu likmju samazinājums saskaņā ar šiem līgumiem ir virs vidējā, tādējādi Slovēnijas nodokļu līgumiem varētu būt negatīva ietekme uz jaunattīstības valstīm.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Slovēnijā nav patentiem labvēlīga nodokļu režīma vai vienusējū avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Slovēnijas valdība neatbalsta starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

SPĀNIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Spānijas valdība ir paudusi spēcīgu atbalstu publiskai patieso labuma guvēju reģistrācijai. Tomēr Spānijā vēl nav ieviests šāds publisks reģistrs.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Spānijas pozīcija šobrīd ir neskaidra.

NODOKĻU LĪGUMI

No visām šajā ziņojumā aplūkotajām valstīm Spānija ir otrs agresīvākais sarunu vedējs attiecībā uz jaunattīstības valstu nodokļu likmju samazināšanu ar nodokļu līgumu palīdzību. Spānija ir noslēgusi salīdzinoši lielu skaitu nodokļu līgumu ar jaunattīstības valstīm, kas rada vēl vairāk bažu par šo situāciju.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Spānijas holdinga uzņēmumi (ETVE) var tikt izmantoti, lai apietu uzņēmuma nodokļa nomaksu. Spānijā ir arī patentiem labvēlīgs nodokļu režīms un ievērojams skaits vienusējū avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Spānijas valdība neatbalsta starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

ZVIEDRIJA

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Zviedrijā ir pieņemts likums par publiska patieso labuma guvēju reģistra izveidošanu Zviedrijā.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Zviedrijas valdība vēlas mainīt priekšlikuma par pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanas juridisko pamatu, tādējādi Eiropas Parlaments tiktu izslēgts no sarunām un galīgais lēmums būtu atkarīgs no ES dalībvalstu vienprātības. Faktiski tas radītu mazāk striktus rezultātus.

NODOKĻU LĪGUMI

Zviedrija ir noslēgusi vairākus "ļoti ierobežojošus" nodokļu līgumus ar jaunattīstības valstīm. Turklāt, salīdzinājumā ar citām valstīm, kas minētas šajā ziņojumā, Zviedrijas ar jaunattīstības valstīm noslēgto nodokļu līgumu skaits, kā arī šajos līgumos paredzētais nodokļu likmju samazinājums abos gadījumos ir virs vidējā.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Zviedrijā nav patentiem labvēlīga nodokļu režīma vai liela skaita vienusēju avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem. Tomēr pastāv risks, ka Zviedrijas akciju sabiedrības var tikt ļaunprātīgi izmantotas, kas rada bažas.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Zviedrijas valdība neatbalsta starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

APVIENOTĀ KARALISTE

ĪPAŠUMTIESĪBU PĀRREDZAMĪBA

Apvienotā Karaliste ir patiesi līderis publiska uzņēmumu patieso labuma guvēju reģistra izveidošanas ziņā un šāds reģistrs pašreiz darbojas valstī. Tomēr Apvienotā Karaliste pretojas publisku reģistru ieviešanai attiecībā uz trasiem un nav izmantojusi tās rīcībā esošās pilnvaras, lai uzlabotu pārskatāmību tās aizjūras teritorijās.

PUBLISKI ZIŅOJUMI PAR STARPTAUTISKIEM UZŅĒMUMIEM

Apvienotās Karalistes valdība norāda, ka tā atbalsta publisku pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanu globālā līmenī, taču tās nostāja attiecībā uz pārskatu par katru valsti atsevišķi ieviešanu ES līmenī ir neskaidra.

NODOKĻU LĪGUMI

Apvienotā Karaliste ir noslēgusi lielu skaitu "ļoti ierobežojošu" nodokļu līgumu ar jaunattīstības valstīm. Turklāt, Apvienotās Karalistes noslēgtie nodokļu līgumi ar jaunattīstības valstīm vidēji ietver salīdzinoši lielus jaunattīstības valstu nodokļu likmju samazinājumus. Faktiski Apvienotajai Karalistei ir arī lielākais ar jaunattīstības valstīm noslēgtu līgumu skaits, kas dod vēl vairāk iemeslu bažām.

NEGATĪVAS NODOKĻU PRAKSES

Apvienotā Karaliste ir otra lielākā starpniecības jurisdikcija pasaulē. Tajā pastāv arī patentiem labvēlīgs nodokļu režīms un ievērojams skaits vienusēju avansa cenu vienošanos ar starptautiskiem uzņēmumiem.

GLOBĀLI RISINĀJUMI

Apvienotās Karalistes valdība neatbalsta starpvaldību ANO nodokļu iestādes izveidi.

“Ir grūti cīnīties ar krāpšanu, it īpaši nodokļu jomā, ja sabiedrība to uzskata par normālu. Mums visiem jāsaprot, ka ar katru produktu un katru pakalpojumu, ko saņemam bez rēķina, mēs ilgtermiņā aplaupām sevi, savu ģimeni un valsti.”

Ilze Cīrule,

Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektore²

Pārskats

Nodokļi un nevienlīdzība ir jautājumi, kam ir būtiska nozīme Latvijas ekonomikā. Nodokļu ieņēmumi Latvijā ir zemāki nekā daudzās ES valstīs - nodokļu ieņēmumu un IKP attiecība ir tikai 29 procenti.³ Arī ienākumu nevienlīdzība ir lielāka, salīdzinājumā ar citām ES valstīm. Latvijas Džini koeficients ir 35,4 un tā ir ceturtā nevienlīdzīgākā valsts ES.⁴ Latvijas ēnu ekonomika ir liela un tiek lēsts, ka tā sasniedz aptuveni 20 procentus IKP.⁵

Pagājušajā gadā Latvijas valdība īstenojusi vairākas pozitīvas iniciatīvas, lai risinātu korupcijas, ēnu ekonomikas un nodokļu izvairīšanās jautājumus.

2017. gada septembrī Latvija sāka īstenot automātisko informācijas apmaiņu saskaņā ar ESAO globālo līgumu.⁶ 2017. gadā tika uzsākta publiska krāpšanas apkarošanas kampaņa “Atkrāpies”⁷, kas nosodīja negodīgas uzņēmējdarbības prakses, piemēram, viltotu produktu tirdzniecību, aplokšņu algas vai izvairīšanos no uzņēmumu ienākuma nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa (PVN) nomaksas.⁸ 2017. gada oktobrī Latvija veica grozījumus nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā, īstenojot ES Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvas (AMLD) nosacījumus un publiskojot informāciju par patiesajiem labuma guvējiem.⁹

Pozitīvas pārmaiņas seko periodam, kurā izvairīšanās no nodokļu nomaksas un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana bieži iekļuvusi mediju virsrakstos. Lai gan LuxLeaks un Maltas dokumenti neatklāja spēcīgas saiknes ar Latvijas politiķiem vai organizācijām, Latvijas ziņās dominēja citi skandāli, demonstrējot brīvās nodokļu un pārredzamības regulācijas ietekmi Latvijā. Piemēram, 2017. gada martā žurnālisti atklāja globālu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas gadījumu, kas bija cieši saistīts ar Latvijā strādājošu banku. Gandrīz 13 miljardi ASV dolāru

(11 miljardi eiro) tikuši legalizēti, izmantojot šo shēmu, un saskaņā ar plašsaziņas līdzekļu ziņojumiem Latvijā strādājoša banka, Trasta Komercbanka, spēlēja galveno lomu šajā operācijā, darbojoties kā starpnieks starp Krieviju un citām valstīm un veicot legalizēto līdzekļu pārskaitījumus uz vairāk nekā 96 valstīm.¹⁰ Trasta Komercbanka pasludināja maksātnespēju neilgi pirms skandāla atklāšanas.¹¹

2017. gada jūnijā Parīzes tiesā sodīta trešā lielākā banka Latvijā, Rietumu banka, kam tika piemērots 80 miljonu eiro sods par līdzdalību shēmā, kas veicināja nodokļu nemaksāšanu parasto nodokļu maksātāju un mazo uzņēmumu vidū Francijā.¹² Reaģējot uz spriedumu, banka norādīja, ka “*mēs pilnībā nepiekrītam šim lēmumam un šis lēmums tiks pārsūdzēts*”.¹³

Latvijas privātpersonas un uzņēmumus skāra arī Panamas dokumentu skandāls. Saskaņā ar Finanšu ministrijas minēto, Latvijas vārds ir saistīts ar 2951 ārzonas uzņēmumu, 162 privātpersonām, 18 starpniekiem un 153 adresēm, kas minētas Panamas dokumentos.¹⁴ Par spīti Latvijas būtiskajai lomai šajos atklājumos, valdība nav veikusi būtiskus pasākumus, uzsākot izmeklēšanu vai ierosinot kriminālvajāšanu.

2017. gada jūlijā Saeima pieņēma jaunu nodokļu reformu, kas cita starpā paredz uzņēmuma ienākuma nodokļa palielināšanu no 15 procentiem uz 20 procentiem.¹⁵ Tomēr tajā pašā laikā Latvija ir ieviesusi strīdīgu likuma nepilnību, kas ļauj uzņēmumiem nemaksāt uzņēmumu ienākuma nodokli, ja visa peļņa tiek saglabāta vai atkārtoti ieguldīta.¹⁶

ES kopējā konsolidētu uzņēmumu ienākuma nodokļa bāze (CCCTB)

Latvija neatbalsta uz konsolidāciju balstītu uzņēmumu nodokļa sistēmu, kā aprakstīts Eiropas Komisijas 2016. gada CCCTB priekšlikumā. Valdība uzsver, ka šim priekšlikumam būs nevienlīdzīga ietekme uz ES dalībvalstīm, kur atsevišķas valstis gūs labumu, bet citas riskē ciest zaudējumus.¹⁷ Valdība ir minējusi, ka nodokļu jautājumiem būtu jāpaliek atsevišķu valstu kompetencē, lai valstis spētu efektīvāk un ātrāk reaģēt uz ekonomiskiem izaicinājumiem un pārmaiņām, un ka pastāv risks, ka CCCTB varētu to apdraudēt.

Latvija neatbalsta ierosināto “super ieturējumu” pētniecības un attīstības izdevumiem un “Pabalstu izaugsmei un investīcijām” (AGI). Tomēr tā vēlas maksimālu elastību attiecībā uz CCCTB noteikumu īstenošanu.¹⁸

Nodokļi un attīstība

Latvijas valdībai nav oficiālas nostājas par attīstības saskaņotības politiku (un tā neplāno paust šādu nostāju)¹⁹, kā arī nodokļu politikas ietekme uz jaunattīstības valstīm nav uzmanības centrā. Latvija nesniedz bilaterālu finansiālu atbalstu jaunattīstības valstīm, lai sniegtu tehnisko atbalstu vai veicinātu kapacitātes veidošanu nodokļu jautājumos.²⁰

Pārredzamība

Publiski pārskati par katru valsti atsevišķi (CBCR)

Latvija atbalsta Eiropas Komisijas priekšlikumu par CBCR, taču vēl nav izlēmusi par ziņošanas prasību attiecināšanu uz visām valstīm, kurās atrodas daudznacionālas korporācijas.²¹ Tomēr valdība neatbalsta Eiropas Komisijas sniegto likumdošanas priekšlikuma juridisko pamatojumu, kas skaidri norāda, ka Latvija uzskata, ka šis ierosinājums jāaplūko kā nodokļu piemērošanas, nevis grāmatvedības uzskaites jautājums. Kā aprakstīts 5.8.3. nodaļā "Pilsoņu informēšana par multinacionālo uzņēmumu maksātajiem nodokļiem", juridiskā pamata maiņa faktiski nozīmētu, ka Eiropas Parlaments tiek izslēgts no lēmumu pieņemšanas un lēmuma pieņemšanai būtu nepieciešama ES dalībvalstu vienprātība, kā rezultātā visticamāk tiktu panākts daudz mazāk strikts rezultāts.

Latvija atbalsta to, ka priekšlikumam vajadzētu attiekties tikai uz daudznacionāliem uzņēmumiem, kuru gada apgrozījums ir vismaz 750 miljoni eiro, taču uzskata, ka turpmākām CBCR direktīvām būtu jānosaka, ka daudznacionāliem uzņēmumiem būtu jāpublicē dati atvērtā un mašīnlasāmā formātā. Latvija ir ieviesusi publisku CBCR finanšu iestādēm un ieguves rūpniecības nozares uzņēmumiem saskaņā ar spēkā esošajām ES prasībām (skat. 5.1.1. nodaļu par "BEPS un pārskatāmību").²²

Ziņotāju aizsardzība

Latvijas valdība norāda, ka ziņotāji, kuri vērš sabiedrības uzmanību uz informāciju par starptautisku uzņēmumu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas lielos apmēros, būtu jāaizsargā no kriminālvajāšanas un sodīšanas, un skaidro, ka Latvija jau tagad nodrošina pietiekamu ziņotāju aizsardzību.²³ Tomēr saskaņā ar starptautiskas ziņotāju nevalstiskās organizācijas datiem, pašreizējā ziņotāju aizsardzība Latvijā joprojām ir "fragmentāra un nepārbaudīta, kas rada ievērojamus šķēršļus darbiniekiem un pilsoņiem, kuri varētu apsvērt ziņošanu par korupciju, nebaidoties no represijām."²⁴ Atzīstot iespējamo nepieciešamību uzlabot aizsardzību, 2017. gada martā valdība ierosināja jaunu likumprojektu, lai vēl vairāk uzlabotu ziņotāju aizsardzību.²⁵ Tomēr diskusijas

Saeimā par šo tiesību aktu ir apstājušās.²⁶ Latvijas valdība ir izteikusi atbalstu ES līmeņa tiesību aktu ieviešanai ziņotāju aizsardzībai.²⁷

Īpašumtiesību pārredzamība

2017. gada oktobrī Latvija pieņēma likuma Par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanu grozījumus, lai transponētu ES 4. nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas direktīvas (AMLD) nosacījumus nacionālajā likumdošanā.²⁸ Jaunie noteikumi nosaka faktisko īpašnieku publiskā reģistra izveidi līdz 2018. gada 1. martam. Publiskajā reģistrā iekļautā informācija būs pieejama atvērtā un mašīnlasāmā formātā un būs pieejama sabiedrībai tiešsaistē (uzņēmumu reģistra tīmekļa vietnē) bez maksas.²⁹

Tā kā reģistrs būs publisks, Latvija neplāno izmantot likumīgo interešu pārbaudi, lai noteiktu, kuriem sabiedrības locekļiem tiks piešķirta piekļuve patieso labuma guvēju reģistram.³⁰ Patiesā labuma guvējam noteiktais sliekšnis ir tam piederoši 25 procenti daļu vai balsstiesību uzņēmumā. Ja nav iespējams noteikt patieso labuma guvēju, kā faktiskais īpašnieks tiek norādīta persona, kas ieņem augstāko amatu uzņēmumā.³¹

Latvija atbalsta Eiropas Komisijas priekšlikumu pārskatīt 4. AMLD un pieprasa uzņēmumiem reģistrēt patiesos labuma guvējus, un nav paudusi viedokli jautājumā par trastiem. Latvija atbalsta Eiropas Komisijas ierosinājumu apvienot visus nacionālos faktisko īpašnieku reģistrus Eiropas Savienībā.³²

Nodokļi

Nodokļu līgumi

Latvija šobrīd ir noslēgusi 24 nodokļu līgumus ar jaunattīstības valstīm, kas ir viens no zemākajiem rādītājiem šajā ziņojumā aplūkoto valstu starpā.³³ Vidējais nodokļa likmes samazinājums saskaņā ar minētajiem līgumiem ir 3,98, kas ir augstāks par vidēji 3,39 procentu samazinājumu citu šajā ziņojumā aplūkoto valstu starpā.³⁴

Apspriežot nodokļu līgumus, Latvija rīkojas saskaņā ar ESAO modeli.³⁵ Latvijas valdība plāno nākotnē parakstīt jaunas vienošanās ar jaunattīstības valstīm, taču neplāno pārskatīt jebkuru no esošajiem nodokļu līgumiem ar jaunattīstības valstīm nākamo piecu gadu laikā. Latvijā netiek veikta sistemātiska ieinteresēto pušu iesaiste sarunās par dubultās nodokļu piemērošanas līgumiem. Taču visi līgumu projekti ir pieejami sabiedrībai valdības tīmekļa vietnē, pirms tos parakstījis Ministru kabinets.³⁶

Starptautiskās saistības

Lai gan Latvija ir parakstījusi ESAO BEPS konvenciju, tajā pašā laikā valdībai ir iesniegusi ļoti lielu skaitu iebildumu. No 11 punktiem, ko pilsoniskās sabiedrības organizācijas ir aicinājušas valdības pieņemt, Latvija ir atteikusies no 10 (skat. 7. tabulu 5.1.2. nodaļā "Nodokļu sudoku - ESAO BEPS konvencija"). Tomēr tajā pašā laikā Latvija ir atteikusies īstenot punktus, par kuriem pilsoniskās sabiedrības organizācijas ir izteikušas brīdinājumus, tostarp par saistošām šķīrējtiesām (skat. 5.1.2. nodaļu "Nodokļu sudoku - ESAO BEPS konvencija", tostarp 8. tabulu).

Nodokļu prakses

Latvija neplāno ieviest patentiem labvēlīgu nodokļu režīmu.³⁷ Tomēr Latvija piedāvā vairākus dažāda veida stimulus, tostarp brīvās ekonomiskās zonas, kas nodrošina mazāku nodokļu slogu, uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaides liela mēroga investīciju projektiem un izdevīgu nolietojuma koeficientu jaunām tehnoloģiskajām iekārtām un nemateriālajiem ieguldījumiem.³⁸

Nodokļu likmes

Pašreizējā uzņēmumu ienākuma nodokļa likme Latvijā ir 15 procenti. Saskaņā ar izmaiņām, kas stāsies spēkā 2018. gada 1. janvārī, šī likme tiks palielināta līdz 20 procentiem.³⁹ Tomēr saskaņā ar jaunajiem noteikumiem uzņēmumiem būs jāmaksā nodokļi tikai par peļņu reālās sadales brīdī. Peļņa, kas tiek saglabāta vai ieguldīta atpakaļ uzņēmumā pirms sadales, vispār netiks aplikta ar nodokli.⁴⁰ Līdzīga sistēma darbojas Igaunijā, kas līdz šim tikusi piedāvāta kā unikāla iespēja, kā nemaksāt uzņēmumu ienākuma nodokli ES robežās.⁴¹

Šis pasākums paredzēts, lai mudinātu uzņēmumus atkārtoti investēt uzņēmumos un attīstīt savu uzņēmējdarbību. Tomēr dažas daudznacionālas korporācijas ļoti prasmīgi saglabā lielas ieņēmumu summas un atliek nodokļu maksājumus uz nenoteiktu laiku. Viens īpašs gadījums ir Apple, kura nesadalītā peļņa pašlaik sasniedz 250 miljardus ASV dolāru.⁴²

Latvijas nodokļu sistēma var radīt jaunas iespējas uzņēmumiem izvairīties no nodokļu nomaksas. Turklāt tas var veicināt ļoti bagātu un dominējošu starptautisku uzņēmumu veidošanos, kas savukārt var radīt virkni negatīvu seku ekonomikai (skat. 2.1. nodaļu "Kādēļ valdības sacenšas, lai ātrāk sasniegtu nulles līmeni?"). Pat Latvijas Finanšu ministre ir atzinusi, ka valdības nodokļu reformai var būt negatīvas sekas. Piemēram, tiek lēsts, ka 2019. gadā zaudējumi sasnies 132 miljonus eiro.⁴³

Nodokļu nolēmumi

Latvija piedāvā starptautiskiem uzņēmumiem avansa cenu līgumus (APA) un 2016. gada beigās ir noslēgusi divus vienuspusējus APA⁴⁴ - 2015. gada beigās pastāvēja tikai viens šāds līgums.⁴⁵ Latvija ir norādījusi, ka varētu atbalstīt ideju padarīt nodokļu nolēmumus publiski pieejamus.⁴⁶

Globāli risinājumi

Latvijai nav oficiāla viedokļa par atbalstu ierosinājumam izveidot starpvaldību nodokļu institūciju ANO uzraudzībā.⁴⁷

Secinājumi

Skandāliem piepildīta gada nogalē Latvija ir nolēmusi rīkoties un ieviest publisku patiesā labuma guvēja reģistru. Tas ir pozitīvs solis.

Diemžēl Latvija joprojām neatbalsta valstu ziņošanu pilnā apmērā un, apstrīdot ES ierosinājuma juridisko pamatojumu, Latvija faktiski varētu veicināt mazāk stingru sarunu iznākumu.

Latvijas nodokļu nolīgumi ar jaunattīstības valstīm nosaka salīdzinoši stingrus ierobežojumus jaunattīstības valstu, kas šos līgumus ir parakstījušas, nodokļu likmēm. Tomēr kopējais Latvijas un jaunattīstības valstu parakstīto līgumu skaits joprojām ir salīdzinoši neliels.

Attiecībā uz nodokļu praksēm, Latvijas sistēma joprojām rada bažas. Jaunais likums, kas piedāvās uzņēmumiem 0% uzņēmumu ienākuma nodokļa likmi nesadalītajai un atkārtoti ieguldītajai peļņai, varētu radīt jaunas iespējas izvairīties no nodokļu nomaksas, un tādējādi ir ļoti problemātisks.

Lai gan Latvija neiebilst pret starpvaldību ANO nodokļu institūcijas izveidi, kas varētu veicināt vienlīdzīgu jaunattīstības valstu līdzdalību starptautisko nodokļu standartu izstrādē, Latvija nav izteikusi savu atbalstu šim priekšlikumam.

Atsauces

- 1 OECD, 'Guidance on Transfer Pricing Documentation and Country-by-Country Reporting – Action 13: 2014 deliverables', Accessed 17 November 2017: <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/2314301e.pdf?expIRES=1443173878&id=id&accname=guest&checksum=39DD2063821EFDA7A034988AFFA53B9>, p.35-37
- 2 FraudOff, 'Latvian residents are invited to participate in the anti-fraud movement #FraudOff', 2017. gada 30. marts, skatīts 2017. gada 27. septembrī, https://ec.europa.eu/anti-fraud/sites/antifraud/files/31032017_latvian_fraud_off_campaign_en.pdf
- 3 Eiropas Komisija, 'Taxation Trends in the European Union', 2017. gada versija, 2017, skatīts 2017. gada 1. novembrī, https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/taxation_trends_report_2017.pdf
- 4 Eurostat, 'Gini coefficient of equivalised disposable income – EU-SILC survey [ilc_di12]', atjaunots 2017. gada 29. septembrī, skatīts 2017. gada 27. septembrī, <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>
- 5 Irl.lv, 'Pētījums: Ēnu ekonomikas īpatsvars Latvijā turpina samazināties', 2017. gada 10. maijs, skatīts 2017. gada 30. augustā, www.irlv.lv/2017/5/10/petijums-enu-ekonomikas-ipatsvars-latvija-turpina-samazinaties
- 6 Valsts ieņēmumu dienests, 'Informācija par rezidentu kontiem ārvalstīs sekmēs godīgu konkurenci', 2017. gada 31. maijs, skatīts 2017. gada 30. augustā, www.vid.gov.lv/vid-informacija-par-rezidentu-kontiem-arvalstis-sekmes-godigu-konkurenci
- 7 Finanšu ministrija, 'Latvian residents are invited to participate in the anti-fraud movement "fraudOff"', 2017. gada 30. marts, skatīts 2017. gada 30. augustā; www.fm.gov.lv/en/news/54634-latvian-residents-are-invited-to-participate-in-the-anti-fraud-movement-fraudoff
- 8 Kampanjas vietne Atkrapies.lv, 'Prokuratūra pie kriminālatbildības saukusi organizētu grupu, kas, izmantojot kādu būvniecības uzņēmumu, izvairījās no PVN nomaksas vairāk nekā 826 tukstošu eiro apmērā', 2017. gada 2. augusts, skatīts 2017. gada 30. augustā, <http://atkrapies.lv/prokuratūra-pie-kriminalatbildibas-saukusi-organizetu-grupu-kas-izmantojot-kadu-buvniecibas-uznemumu-izvairijas-no-pvn-nomaksas-vairak-neka-826-tukstosu-eiro-apmera/>
- 9 Likumi, 'Grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā', 2017. gada 26. oktobris, skatīts 2017. gada 13. novembrī, <https://likumi.lv/ta/id/294868-grozijumi-noziedzīgi-iegutu-līdzekļu-legalizācijas-un-terorisma-finansēšanas-novēršanas-likuma>
- 10 Organizētās noziedzības un korupcijas ziņošanas projekts, 'The Russian Laundromat Exposed', 2017. gada 20. marts, skatīts 2017. gada 5. oktobrī, <https://www.occrp.org/en/laundromat/the-russian-laundromat-exposed/>
- 11 See The Baltic Course, 'Court declares Trasta Komercbanka insolvent', 2017. gada 10. marts, skatīts 2017. gada 13. novembrī, <http://www.baltic-course.com/eng/finances/?doc=128192> un Likvidējamā Trasta komercbanka, 'Ir pasludināts LAS "TRASTA KOMERCBANKA" maksātnespējas process', tīmekļa vietne, skatīts 2017. gada 13. novembrī, <http://www.tkb.lv/>
- 12 The Baltic Times, 'Rietumu Banka hit with heavy fine over laundering scheme in France', 2017. gada 7. jūnijs, skatīts 2017. gada 30. augustā, https://www.baltictimes.com/rietumu_banka_hit_with_heavy_fine_over_laundering_scheme_in_france/
- 13 Rietumu Banka, 'Rietumu Banka will appeal French court decision', 2017. gada 6. jūlijs, skatīts 2017. gada 13. novembrī, <https://www.rietumu.com/press?OpenDocument&nid=F5E617045C5E85FBC225815500508AFB&sub=>
- 14 Lsm.lv, 'Two Latvians mentioned in "Panama Papers"', 2016. gada 11. augusts, skatīts 2017. gada 30. augustā, <http://eng.lsm.lv/article/society/society/two-latvian-officials-mentioned-in-panama-papers.a195785/>
- 15 Lelde Petrāne, Dienas Bizness, 'Aprēķini: trūcīgās mājāsaimniecības no nodokļu reformas iegūs maz, bet turīgākie faktiski neko nezaudēs', 2017. gada 22. augusts, skatīts 2017. gada 30. augustā; www.db.lv/finanses/nodokli/aprekini-trucigas-majsaimecibas-no-nodoklu-reformas-iegus-maz-bet-turigakie-faktiski-neko-nezaudes-465684
- 16 Skatiet tālāk sadaļā „Nodokļu likmes”
- 17 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 18 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 19 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 20 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 21 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 22 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 23 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 24 Change of Direction, "“Whistleblower protection in Latvia”, skatīts 2017. gada 27. septembrī; <https://www.changeofdirection.eu/assets/briefings/EU%20briefing%20paper%20-%20Latvia%20-%20English.pdf>.
- 25 LTV Panorāma, 2017. gada 14. maijs, skatīts 2017. gada 26. augustā, 'Trauksmes cēlēju aizsardzība iestrēgusi Saeimas atvilktnēs', www.youtube.com/watch?v=aKWJNVcKBr8
- 26 LTV Panorāma, 2017. gada 14. maijs, skatīts 2017. gada 26. augustā, 'Trauksmes cēlēju aizsardzība iestrēgusi Saeimas atvilktnēs', www.youtube.com/watch?v=aKWJNVcKBr8
- 27 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 28 Likumi, 'Grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā', pieņemti 2016. gada 26. oktobrī, skatīts 2017. gada 13. novembrī, <https://likumi.lv/ta/id/294868-grozijumi-noziedzīgi-iegutu-līdzekļu-legalizācijas-un-terorisma-finansēšanas-novēršanas-likuma>
- 29 Likumi, 'Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likums', pēdējo reizi pārskatīts 2017. gada 26. oktobrī, skatīts 2017. gada 13. novembrī, <https://likumi.lv/doc.php?id=178987>
- 30 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 31 Likumi, 'Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likums', pēdējo reizi pārskatīts 2017. gada 26. oktobrī, skatīts 2017. gada 13. novembrī, <https://likumi.lv/doc.php?id=178987>
- 32 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 33 Sk. 5. tabulu 4.5. nodaļā "Divpusējie nodokļu līgumi - atteikšanās no tiesībām aplikt ar nodokļiem"

-
- 34 Sk. 3. attēlu 4.5. nodaļā "Divpusējie nodokļu līgumi - atteikšanās no tiesībām aplikt ar nodokļiem"
- 35 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 36 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 37 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 38 Latvia Investment and Development Agency, 'Tax incentives', skatīts 2017. gada 30. augustā, www.liaa.gov.lv/en/invest-latvia/investor-business-guide/incentives-investors/tax-incentives
- 39 Likumi, 'Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums', pieņemts 2017. gada 28. jūlijā, skatīts 2017. gada 13. novembrī, <https://likumi.lv/doc.php?id=292700>
- 40 Likumi, 'Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums', pieņemts 2017. gada 28. jūlijā, skatīts 2017. gada 13. novembrī, <https://likumi.lv/doc.php?id=292700>
- 41 Tax and Money Havens, '0% Corporate Tax in the European Union? Yes. In Estonia.', 2014. gada 25. novembris, skatīts 2017. gada 13. novembrī, <https://taxmoneyhavens.com/2014/11/25/0-corporate-tax-in-the-european-union-yes-in-estonia/>
- 42 Anita Balakrishnan, 'Apple cash pile hits new record of \$261.5 billion', CNBC, 2017. gada 1. augusts, skatīts 2017. gada 25. oktobrī, <https://www.cnn.com/2017/08/01/apple-earnings-q2-2017-how-much-cash-does-apple-have.html>
- 43 Tvnet, "Reizniece-Ozola: Nodokļu reformas fiskālā ietekme nākamgad būs pozitīva", 2017. gada 6. jūlijs, skatīts 2017. gada 16. novembrī; http://www.tvnet.lv/financenet/viedokli/667705-reizniece_ozola_nodoklu_reformas_fiskala_ietekme_nakamgad_bus_pozitiva_284_miljoni
- 44 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 45 Eiropas Komisija, 'Statistics on APAs in the EU at the End of 2015', 2016. gada 20. oktobris, skatīts 2017. gada 25. oktobrī, https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/jtpf0152016enapa.pdf
- 46 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.
- 47 Latvijas valdība, atbilde uz aptaujas jautājumiem.

Šis ziņojums tika sagatavots ar Norad un Atvērtās Sabiedrības Fonda finansiālo atbalstu. Šī ziņojuma saturs ir Eurodad un pārējo ziņojuma autoru atbildība un nekādā veidā neatspoguļo sponsoru viedokli.